

18.04.2016.

02 824

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Атанасовска, Перо, Анета
Датум и место рођења	22.09.1982. Скопље

Основне студије

Универзитет	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" у Скопљу, Република Македонија
Факултет	Правни факултет „Јустинијан Први“
Студијски програм	основне академске студије права
Звање	магистар права
Година уписа	2001.
Година завршетка	2005.
Просечна оцена	8,2

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" у Скопљу, Република Македонија
Факултет	Правни факултет „Јустинијан Први“
Студијски програм	двогодишње последипломске студије
Звање	магистар правних наука
Година уписа	2006.
Година завршетка	2010.
Просечна оцена	9,14
Научна област	грађанско право
Наслов завршног рада	"Уговор о потрошачком кредиту у Републици Македонији и потрошачко право Европске уније"

Докторске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Правни факултет
Студијски програм	
Година уписа	2015.
Остварен број ЕСПБ бодова	
Просечна оцена	

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	<i>Mandatum</i> у римском и савременом праву
Име и презиме ментора, звање	Марија Игњатовић, ванредни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	8/18-01-008/15-023 од 27.11.2015. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	308
Број поглавља	Увод, шет поглавља, Закључна разматрања
Број слика (шема, графикона)	

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.

Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице

Категорија

мр Анета Атанасовска, Сличности и разлике између уговора о зајму, уговора о кредиту и уговора о потрошачком кредиту у римском и савременом праву У: Зборник радова студената докторских студија права, Правни факултет, 2016, Ниш, стр. 11-26. ISBN 978-86-7148-215-8

1 Полазећи од анализе уговора о зајму и уговора о кредиту у римском праву, аутор указује колико је јака повезаност између ових уговора, тада и сада, који се примењују у свакодневном правном животу, а део су савременог правног система и савременог права. Посебна пажња посвећена је уговору о зајму и уговору о кредиту у римском праву како би се размотриле сличности и разлике у односу на ове уговоре у савременом праву. Настојање да се пронађу сличности између ових уговора у римском и савременом праву, имало је за циљ да докаже да се моћно наслеђе римског права осећа се и данас. Темелји који су постављени код ових уговора у римском праву, иако делом промењени, пратећи историјски развој друштва, ипак остају чврсти. Тако, здраво постављен темелј представља савршену основу за даљи развој овог уговора у савременом праву. У исто време пружа могућност за правни систем да изгради здраво тржиште и здраву конкуренцију, где ће потрошачи бити заштићени ризика приликом закључења сумњивих уговора који би за њих предствљали, у крајњој линији, лични банкрот. У овом раду аутор још једном указује и потврђује чињеницу да уређеност ових уговора своје дубоке корене налази у римском праву, чиме се и преко ових уговора доказује трајни карактер и непроцењив значај римског права у настанку и развоју савременог права. M44

мр Анета Атанасовска, Полномоштво (*mandatum*) во времето на доминатот У: Научно списание ЦЕНТРУМ, Скопје, 2016. (у штампи)

2 У раду аутор настоји да објасни да пуномоштво, као овлашћење једног лица да може да поступа у име и за рачун другог лица, није тековина савременог доба, већ је настало много пре још у Старом Риму. Иако наглашава да је Рим у својој развојној фази прошао кроз неколико различитих периода, аутор се у овом раду фокусира на последњи период у развоју Рима, период домината, желећи да приближи установу пуномоштва из времена римског права, пуномоштву у савременом праву. Отуда, у овом раду аутор детаљно дефинише пуномоштво у доба домината, указује на његов предмет, карактеристике, његове субјекте, начине за престанак, као и процесна средства са којима су уговорне стране могле да заштите своја права. Дајући одговоре на ова питања, аутор у овом раду преко конкретне установе римског права (*mandatum*), указује још једном на универзални карактер римског права, и доказује колико је римско право заиста темелј савременог права и колико је одиграло кључну, тј. одлучујућу улогу у настанку, развоју и креирању савременог континенталног права. M53

мр Анета Атанасовска, Историски развој на потрошувачкиот кредит и каматата, У: Годишен зборник, Правен Факултет при Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, 2015, бр.5. ISSN 1857-8713

3 У овом раду аутор даје преглед историјског развоја кредита и камате, почев од Римуредикевог доба, преко Старог Рима до римског доба, са намером да објасни кретање савременог кредита и депозита за њим. У раду се говори и о висини каматне стопе преко историју. У исто време, аутор говори о историју трговинског кредита, као и о настанику термина камат, како се издвоји од глагола „Риму, у Старој Грчкој и како се стари M44

Словени називали камату). На крају, аутор, говори о историјском дефинисању и примени кредита, у жељи да изведе закључак да је кредит и те како значајан банкарски посао, да постоји од давнина, свакако, на различите начине у зависности од доба развоја, и да ће постојати и даље.

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

Кандидат мр Анета Атанасовска је окончала рад на изради докторске дисертације у складу са законом и пратећом нормативом и тиме је испунила све законске услове за одбрану докторске дисертације.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација кандидата мр Анете Атанасовске *Mandatum* у римском и савременом праву, представља резултат самосталног истраживачког и научног рада кандидата, кроз који су применом метода назначених у Уводу дисертације, верификоване основне и посебне хипотезе постављене на почетку рада. Дисертација садржи Увод, пет поглавља и Закључна разматрања. У уводним разматрањима дато је научно и методолошко образложење саме теме, историјски осврт на раздобље у чијим је оквирима и постављена докторска дисертација. Основна хипотеза од које се пошло у раду је да је уговор о пуномоћству постојао још у римском праву и да је несумњиво извршио директан утицај на развој овог уговора у савременом праву. Уз основну хипотезу постављено је још четири подхипотеза које детаљно разграђују основну хипотезу. Друго поглавље под називом "*Mandatum* као институт римског права", бави се детаљном анализом *mandatum*, у праву антике и у римском праву. При том посебно су обрађена питања предмета, карактеристика, субјеката-страна уговора, начини за престанак уговора, као и процесна средства са којима су уговорне стране могле да заштите своја права. Треће поглавље под насловом "Историјски облици уговора о пуномоћју у средњовековном праву" и четврто под насловом „*Mandatum* у грађанским кодификацијама новог века", посебно посматра напред наведена питања кроз законска решења Средњег века, као и кроз релевантне одредбе грађанских законика (Француски, Аустријски, Српски, Општи имовински, Немачки и Швајцарски грађански законик). Пето поглавље под насловом "*Mandatum* у савременом праву", бави се детаљном анализом овог уговора у савременом праву. У овом делу докторске дисертације обрађена су питања појма уговора, његова правна природа, основне карактеристике, процедурална средства за заштиту права уговорних страна. У оквирима овог поглавља презентирани су решења у упоредном праву, односно законска регулатива којом се регулише овај уговор у праву Републике Србије и праву Републике Македоније. Шесто поглавље докторске дисертације посвећено је једном посебном виду заступништва у савременом праву. Указујући на улогу и значај адвоката у заступању, аутор рада, кроз целу докторску дисертацију провлачи причу о улози адвоката у креирању права, почев од оних најранијих периода људске цивилизације у оквирима римског права где су се адвокати најпре појавили у виду оратора у предкласичном римском праву, до оних формираних адвоката у класичном и посткласичном римском праву, који су били узор постојању истих у савременом праву. Управо пето поглавље докторске дисертације је посвећено улози адвоката и њиховој улози у остваривању ове посебне правничке делатности (посредништва) у савременом праву. Ова глава је уједно посвећена сагледавању ове правничке делатности "*de lege ferenda*", односно предлозима за побољшање правних решења у савременом праву. У последњем делу докторске дисертације Закључку синтетизовано је више закључних разматрања. Истакнута је потреба за постојањем овог уговора и данас, у савременом праву као и потреба да се схвати значај даљег учествовања адвоката у остваривању ове правничке делатности. Указујући на значај римског права у креирању овог института права, аутор дисертације потврђује са почетка постављену основну хипотезу, а то је да је римско право несумњиво извршило директан утицај на развој овог уговора у савременом праву.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Уз основну хипотезу, да је римско право несумњиво извршило директан утицај на развој уговора о пуномоћству у савременом праву, у дисертацији су постављене и посебне хипотезе: да пуномоћство постоји још од времена римског права, да има континуирани пут низ историју права, све до данашњег дана; да су одређени правни институти и њихово дефинисање као што је вршење туђих послова у римском праву поставило темеље ових послова у савременом праву (битни и небитни елементи уговора); да је његов значај,

посебно у правним системима Србије и Македоније изузетно велики, јер пружа могућност да се са њим помогне правно неурој странки која се суочава са правним проблемом; да су субјекти који врше туђе послове у виду професионалне делатности у једној историјској димензији, тј. да је њихова улога била видно запажена у креирању права још од најстаријег доба и да је њихова улога данас у условима развоја савременог права и те како битна. Све хипотезе постављене у докторској дисертацији су потврђене, при чему је последња хипотеза посматрана и из угла "de lege ferenda".

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Кандидат је изабрао интересантну до сада мало обрађивану тему у домену римског права. Применом пре свега историјског метода дисертација је дал свеобухватну анализу развоја овог института права, најпре у римском праву, а потом и у средњовековном праву и праву нововековних кодификација грађанског друштва све до савременог права. Дисертација је значајна и због тога што даје упоредно-правну анализу уговора о пуномоћству и у праву Републике Србије и Републике Македоније. Значајан допринос овог рада огледа се и у томе што је указано на појаву посебне правничке делатности-посредништва преко активне улоге адвоката у креирању права, почев од римског права до данашњег дана. Дисертација је значајна и због тога што се анализе и закључци аутора заснивају на правним изворима и грађи тако да су потврде постављених хипотеза и на тај начин научно утемељене.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Докторска дисертација "Mandatum у римском и савременом праву", кандидата мр Анете Атанасовске резултат је самосталног рада кандидата. Кандидат је изабрала интересантну, до сада мало обрађивану тему у оквиру римског права. Централно место докторске дисертације заузима проучавање римског уговора о пуномоћству, његових карактеристика и историјски развој као и развој овог уговора у савременом праву. Широки спектер метода за истраживање правних појава, указује на солидну методолошку припремљеност кандидата. Систематика дисертације карактерише се високим степеном неучне прегледности. Преко солидног познавања научне теорије, направљена је конзистентна структурална постављеност садржине, у чијим оквирима је посебно значајна анализа великог броја библиографских јединица, као и сам начин цитирања референца. Систематика рада указује на високи степен научне прегледности. Кандидат је на крају дисертације дао и закључне константације у погледу даљих решења у примени овог уговора.

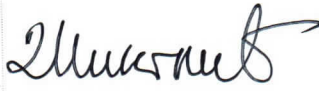

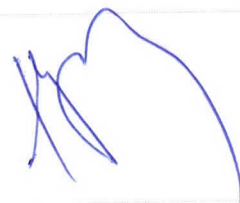
ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Докторска дисертација "Mandatum у римском и савременом праву", кандидата мр Анете Атанасовске резултат је самосталног рада кандидата. Тематски, садржински, методолошки као резултат систематског истраживања првенствено правно-историјских извора, она представља научни допринос у романистичкој и правно-историској науци. Тимс испуњава све услове за јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовану Комисије

Датум именовања Комисије

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Проф. др Драган Николић, редовни професор правноисторијска <small>(Научна област)</small> Председник Правни факултет Универзитета у Нишу <small>(Установа у којој је запослен)</small>	
2.	Проф. др Марија Игњатовић, ванредни професор правноисторијска <small>(Научна област)</small> ментор, члан Правни факултет Универзитета у Нишу <small>(Установа у којој је запослен)</small>	
3.	Проф. др Гоце Наумовски, ванредни професор правноисторијска <small>(Научна област)</small> члан Правни факултет "Јустинијан Први" Универзитет "св. Кирил и Методиј" у Скопљу, Република Македонија <small>(Установа у којој је запослен)</small>	

Датум и место: